

KIADÓ HIVATAL:
zikes Antalkönyvnyom
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
édeklő közlemények
küldendők.

Nyitott érben egy
or közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. — kr
Félévre . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSEG.
Beliczey-ut. 15. szám
hova a lap szellemi kr
sét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Csak a város teheti.

Vétkeznek, ki Szarvas városát a kulturális és humánus ügyek támogatásában szűkmaruku közönyösséggel merné vádolni. Vétkeznek pedig azért, mert Szarvas városa — habár saját erejéből az ipariskolán kívül más tanintézetet nem is tart fenn — eddig elé annyi szép jelét adta a kultur intézmények pártolásának, melynél többet a hozzá hasonló rangú és vagyonu városok is alig mutatnak föl. Jótéteményében részesült főgymnásiumunk, segélyt nyertek — felekezetet különbség nélkül — népiskoláink, támogatásra talált minden humánus intézmény, a mi városunkban létrejött.

Azonban nem célozom felsorolni mindazon jótéteményeket, melyek városunk által eszközöltettek, hiszen az minden városnak — mennyire vagyona engedi — erkölcsi kötelessége; hanem eddigi adományait elismerve, arra kívánok rámutatni a mi égetően szükséges, s melyet a város minden nagyobb áldozat nélkül megtehet.

A mint főntebb említém, a szarvasi ipariskoláknak fentartója maga a város, amennyiben a tanítói kart fizeti és a tanszereket beszerzi.

Ugyde ez még nem elég arra, hogy a fentartói cím egészen őt illesse meg, mert a tantermet eddig a felekezetek adták, s így eo ipsó következik, hogy azok is az ipariskolai patronusságban részesek.

A felekezetek azonban nem praenumeráltak a patronusságra, s talán egyrészt ennek

tudható be, hogy minden évben hosszas kérelmezés által lehetett a tanoncok számára tantermet szerezni. Igaz ugyan, hogy az ipariskola felállításának szabályrendelete világosan mondja, hogy a hol közép iskolák vannak, ott megtartható az iparos tanoncok tanítása a gymnásium helyiségeiben is; de a mi főiskolánk autonomus kormányzata mellett nem köteles e rendeletnek magát alávetni, s sok tekintetben ezt mondhatják a népiskolát saját költségükön fentartó felekezetek is.

Ennélfogva ipariskoláinknak eddig csak könyörületből átengedett tantermei voltak, melyekből akkor zavart szét a tulajdonos felekezeti hatóság, mikor éppen kedve jött. Volt is eset rá, hogy évközben egyik központi iskolából kitétték a tanoncok szűrét azon kifogással, hogy a tanoncok az iskolai padokat firkálják és rongálják.

Ekkor aztán kiszorították e vádolt osztályt a város szélére s már két év óta oda kullog ki lassu tempóban a bűnhődésre kárhoztatott tanonc sereg apraja. Hej pedig mily nagy rovására van a tanítás és tanulónak az, midőn sok tanoncznak majdnem három negyed óráig kell mennie, míg az iskolába érhet.

Aztán mondjuk ki világosan: a felekezetek sem szívesen engedik át tantermeiket az iparos tanonc ifjúságnak, sőt akad olyan tanító is, aki, mert tantermében egy másik tanító tanítja az iparostanoncokat minden kárt vagy frivol iratot a tanoncokra hárit, melyből aztán következik a nagy kellemetlenség.

Ezen elmondott okoknál fogva igazán égető szükség volna, ha a város a központban összpontosítaná a tantermetek és egyszer véget vetne a tantermetek utáni kunyerálásnak és alaptalan vádaknak, melyek éveken át hol itt — hol amott sok esetben ok nélkül, ismétlődnek.

Itt van most a volt regálé épület. Ez igen alkalmas volna e célra és könnyű szerrel, nagyobb kiadás nélkül lehetne ipariskolai tanteremnek át alakítani.

Ne tekintse a város azt a pár száz forintot, melyet bérlet gyanánt e házért fizetnének, mert ez által több erkölcsi és tanulmányi haszonban részesülnek az iparos tanoncok, mint a mennyi anyagi jövedelemmel a vörös épület bérbeadása jár. Aztán újabb időben minden város arra törekszik, hogy a tanoncok oktatására hygienikus szempontból is alkalmas tantermetek létesítsen.

Az elmondottakat most az új tanév közeledtével melegen ajánljuk a város figyelmébe annál inkább, mert tudjuk, hogy ennek létrehozása szükséges és ezt csak a város teheti!

Alispáni jelentés julius höröi.

I. Közegészségügy.

A közegészségügy állapota az elmúlt hóban általában kedvező volt. A roncsoló toroklob Békésen 7, Mező-Berényben 14, Körös-Tarcsán 1, Szeghalmon 8, Körös-Ladányban 7, Csabán 10, Orosházon 2 Nagy-Szénáson 2 esetben előfordult ugyan. s néhány esetben hagymáz, kanyaró egy esetben az agylártya-

TÁRZA.

Szarvas tisztelgő küldöttsége gr. Csáky Albin Nagyméltóságánál.

A képviselőség, midőn Szarvas városa díszpolgárává megválasztá gr. Csáky Albin Ökegyelmességét, a díszoklevél átadására tíz tagú küldöttséget menesztett Szepes-Mindszentre.

E küldöttség f. hó 2-án délután indult Szarvasról s megszakítás nélkül éjjel-nappal folytatta útját Szepes-Olaszi-ig, mint végső vasúti állomásáig. A fárasztó álmatlan utazás kellemetlenségeit csökkenté az, hogy t. Mikolay kir. közjegyző úr, ki a Szepességen üdülést keresve tartózkodik, már eleve gondoskodott a küldöttség érdekeiről s a sokat és sokfelé utazgató Dr. Salacz Oszkár aprólékosáig kidolgozott uti terve és fáradhatlan után járása fölmentette a küldöttség egyseit minden személyes szorongás és gondoskodástól.

A nap hevétől sorvasztott kopár Alföld hő és por-tengeréből egy éjjelen át a szepesi fensik üdezőld virányaira s erdőkoszorús hegyoldalaira eljutni tündéri varázslat hatásával bír. Kevés ember szerzi meg ez élvezetet, mert elriad az azzal járó fáradságtól. Még kedvesebb tette a gyors helyzetváltozást azon előzékeny figyelem, melylyel a küldöttség lépten nyomon találkozott. Mesterségesen kicsinált üres formai tisztelgés nem találkoznék oly hosszú utvonalon a lakosság annyi rokonszenvével, mint menyinyivel a szarvasiak vidékszerető találkoznai szerencsések voltak.

Szepes-Olasziban a jövetelről táviratilag értesített Nagyméltóságú Gróf ur fogatai vártak. Átöltözés után a szepes-olaszi közönség üdvözlő eljenzései között elindult a küldöttség az egy órányira fekvő Szepes-Mindszent felé. A tájék változatosságát a Hornád s később

a Poprád mentén kanyargó szédítő magasságban s meredélyeken fent járó hegyi út folytonosan megújuló s nem várt szépségeket feltáró panorámái teszik feledhetlenül élvezetessé. S hogy a természet szépségeit az emberi alkotás is emelje s ékesítse, ott meredeznek a busongó várromok, mint a lovagkor mystikus költészetét képzelmünk előtt megszólaltató emlékei rég letűnt időknek. Ilyen előkészítő benyomások között lélekben felvidúlva érkezett a tisztelgő küldöttség Mindszentre, a Szepesség e rejtve őrzött tündérekertjébe.

A Nagymélt. gróf úr tisztelgésünk idejéről értesítve némi türelmetlenséggel várt bennünket s történeti nevezetességekkel, családi képekkel s ereklyékkel gazdagon ékesített nagytermében az ősi kastélynak fogadott.

A küldöttség nevében az üdvözlő beszédet Benka Gyula intézte Öngyméltóságához, kiemelve magas kitüntető hivatalos állásában is bámuló tisztelettel fölismertpolgári erényeit, melyeknél fogva nem fényleni, de használni, nem látszani, de lenni, nem beszélni, de tenni volt vezérelve mindenütt és mindenkor midőn hazánk és nemzetünk feltárló életérdekei őt önfeláldozó munkódásra s kezdeményező föllépésére kötelezték. Ezért látta Szarvas képviselősege hazafias kötelességének hálás elismerésének esekély jele gyanánt Öngyméltóságát díszpolgári oklevelével megtisztelni. Erre Szarvas érdemes bírja átnyújtá az ékesen kiállított feliratot s díszoklevelet. A Nagymélt. gróf úr látható megindulással fogadta a szarvasiak ezen tisztelgését s nemes lélekének őszinteségével kereste válaszában az okokat, melyek a szarvasiakat irányában lekötölezték.

Elragadtatással hallgattuk szavait s szerettük volna, ha egy ország hallhatta volna azokat. Megható és lélekemelő volt egyaránt a tiszta önérzetnek azon szerény nyilatkozata, melylyel helyzetét s önmagát

jellemzé, mondván: a mit tettem, a hazafias kötelesség indításából tettem, vajha még többet is tehettem volna helyzetemben! „És ha mindent megtettetek, mit tenetek kellett és lehetett, csak kötelességet teljesítettetek s okotok nincsen a dicsekedésre. Ezen szentírásbeli tiszta erkölcsös felfogás tükröződött Öngyméltóságának válaszában s abban kereste és találta a személyére irányuló országos rokonszenv és tisztelő nagyrabecsilés okát, hogy tetteiben őt igaz hazaszeretetet s személyes csillogni vágyástól ment ügyszeretet vezeté, míg a hatalom polezán állva nemzeti fejlődésünkre befolyást gyakorolni szerencsés volt.

E gondolkodás emelkedettségé és a hazafias érzület ezen tisztasága a Kárpátok égbe emelkedő magasságára s a levegő és patakviz kristályszertű tisztaságára fordítá képzelmünket, midőn a mindannyiunkat kedvesen lekötelő válasz elhangzása után Öngyméltóságát lelkesen megéljenzettük.

Ezután Ökegyelmességének bemutatván a tisztelgő küldöttséget, kiket azonban ő nagyobbára régi ismerősei gyanánt üdvözölt s maga bevezetett nagyméltóságú nejehez, a kegyelmes asszonyhoz. Ki maga is szarvasi születésű lévén, kievárosi életünk aprólékos érdekeiről kérdezősködni fáradhatlan volt.

Körülvették ezután a küldöttséget Öngyméltóságai az általok bámulatos izléssel átalakított nagy parkban, hol százados fenyvek, bükkök és hársak árnyában pompázva viruló szönyegkertek, felbugyogó források, locsogó szökőkutak, csendes mélyvízi tavak beszélnek a zavartalan családi élet azon nyugalmaról s csendes boldogságról, melyet egymást megértő s minden életérdekekben egymást kölcsönös szeretettel támogató házas felek s jó gyermekek létesítenek ott, hol jóllét, műveltség, szeretet, tapintatos gyöngédség versenyeznek abban, hogy a mythos elveszett paradicsomát vissza varázsolják e földre.

lob is konstataztott, de kiterjedtebb járványos jeleggel egyik-betegség sem birt.

A ragályos betegségek tovább terjedése ellen a szükséges óvintézkedések megtételtek.

A köztisztaság fenntartására különös gond fordított; az utcák, közterek tisztán tartottak, mészárszékek, közbizalmi hidak, kocsimák, vendéglők s más nyilvános helyek orvosrendőri felügyelet alatt tartottak. A közfogyasztásra szánt élelmi szerek s italok rendszeresen megvizsgáltattak.

Az állategészségügy elég kedvező volt. Gyulán 1 takonykór, 2 lépfene, Békésen 25 sertés orbáncz, Gyomán és Kétegyháza 1-1 veszettség, Endrődön 1 lépfene fertőzési eset fordult elő. Az előirt óvintézkedések pontosan végrehajtottak.

II. Közbiztonság.

A személybiztonság a következő esetekben zavartatott meg: Vésztőn július 29-án Tyukodi Károly 25 éves legényt Balog Ferencz és Cs. Kincses Károly kocsmai veredés közben agyon vertek.

Gyomán Deák Péter és Gábor László Nádudvari Pétert megtámadták s rajta súlyos testi sértést ejtettek.

A vagyonbiztonság Gyulán, Szarvason, Szeghalmon, Csabán néhány kisebb lopási eset által zavartatott meg.

M. Berényben Horváth János postamester kiadója Zunyán János az egyesek által feladott pénzből 900 forintot elikasztott. A tettes a kir. bíróságnak átadott. Öngyilkosság 5 esetben követetett el.

Borsos Zsuzsa 17 éves eselődleány Gyulán megmérgezte magát. B.-Szt.-Andráson Svarcz Dániel 44 éves takarékpénztári aligazgató, ugyancsak Ücsödön Tóth Sándor 70 éves földmives, — Csabán Kvasz Mihály 24 éves földmives, Füzes-Gyarmaton H. Nagy János lett öngyilkos.

Az elmúlt hóban következő balesetek fordultak elő:

A mkir. államvasutak budapest-aradi vonalán K. Tarsa határában levő 44. sz. őrház mellett Szántó Jánost a vonat elgázolta.

Csabán Lázár Pál 10 éves és Csuvaszky János 16 éves gyermek, K. Ladányban Bermez György kanász, Endrődön Nagy Terézia 9 éves, és Nagy Gábor 14 éves tanoncz fürdés közben a vízbe fulltak.

Szeghalmon Török Mihály 9 hónapos gyermeke a tüzhelyről egy forró vízzel telt edényt magára rántott s a szenvedett sérülések következtében meghalt. Bánfalván Varga György 70 éves földmives a padlásról oly szerencsétlenül esett le, hogy néhány órai szenvedés után meghalt.

Tűz eset az elmúlt hóban 19 ízben volt. Béké-

A Nagyméltóságú grófi család ezután házi körében ebédre marasztalta a tisztelgőket s mindenre kiterjedő figyelmes társalgásában szerzett értesülést a Szarvasiak feől. A hamar repülő perczeket a vasuton való utazás menetrendje szakította aztán meg, mely arra kényszerített bennünket, hogy halás köszönettel elbúcsúzzunk azon vendégszerető nagyurú kortól, mely tapintatosságával elfeledteté velünk a társadalom rang és osztálykülömb-ségeit s a legtisztább emberi felfogás és érület alapján arra kötelezett, hogy igazi előkelőinket, szellemi nagyjainkat, mint társadalmi s állami életünk természetes vezéreit és oszlopembereit nagyrabecsüljük.

A tisztelgő küldöttség eltelve kedves emlékeivel búcsúzott a nagyméltóságú grófi családtól s elrobogó fogatait még a grófi eselődtség is megéltető, kik között szarvasiak is találhatunk. Ezután a küldöttség Szepes-Olasziban újra vasutra szállt s egyelőre Poprádon megpihent honnan másnap a magas Tatra vidékére egy napi kirándulást tett. A legszebb idő kedvezett a kirándulóknak, kik a tátrafüredi fürdő telepeket a tarajhát, a tarpataki vízesést bejárván s elragatással megszemlélvén, s a hőlepett magaslatokat századok küzdelmeire változatlan egykedvűséggel letekintő bérczeket különböző pontokról megnézegetvén, fárasztó barangolás után visszatértek Poprádra, honnan másnap Szepes, Liptó, Árva, Turóc, Bars, Zólyom Nográd, Heves, Jász-Nagy-Kun megyékben át, hazánk hármass törzshegységének vidékeit egész napi s éjjeli gyors utazásban átfutván, kimerülve érkezett vissza a lanyha levegőjü, porlepett sorvadózó Alföldre. Mint a lázbeteg szép álna rohan el visszaemlékezésünk előtt e kirándulás minden elménye s élvezete. Szinte vágyó irigyléssel gondolunk a felvidék természeti szépségeire s társadalmi előnyeiére. És mégis a megszokás ereje, a személyes lekötelezettség hatalma, érdekeink önzése, s az adott helyzetben is megnyugvást kereső öntudatunk kötelességérzete igazolja bennünk a költő szavait.

... „Bölcsöd ez, s majdon sírod is,

Mely ápol s eltakar.“

Küldött.

sen július 19-én Minich Endre fehérhádi tanyáján 450 frt értékű takarmány. M.-Berényben Drienyovszki Pál, 612 frt 20 kr. értékű háza. M.-Berényben Bereczki József tanyája égett le, — Gyulán július 4-én Veres János háza lett a lángok martaléka. Kondorosan Podani János 113 frt. értékű melléképületei, Dérczi Ferencz 2255 frt. búza asztaga égett el. Szarvason a Haas és Schönfeld féle gözmalom, a Laukó féle iskola, Palyó György, Kis János, Darabos és Bauerfeind, Boros Pál épületei égtek le, Szeghalmon Péter András és Hőgye Gergely, Nagy-Szénáson Geist Gáspár, Csorváson Prág Bonifác, Szabad-Szent-Tornyan Baumgarten Pál, Füzes-Gyarmaton július hó 25-én Kovács István, július 13-án Varga Pál kárára volt tüzeset.

III. Közlekedés árvédelem.

A törvényhatósági községi közlekedési s közvilágító utak általában jó karban voltak. Tekintettel a nagy mezei munkára utjavítási munkálatok jobbadán szüneteltek.

IV. Földmívelés, ipar, kereskedelem,

Az aratás az elmúlt hónapban befejeztetett s a folyamatosan lévő cséplés kielégítő eredménnyel jár. A nagy szárazság miatt azonban a tengeri jóformán teljesen tönkre ment. A mezei munkások helyzete kielégítő. Átlagos napszám a múlt hóban 1 frt. — 1 frt 80 kr. volt.

A peronospora kisebb mérvben az idén is fellépett. Az ipar s kereskedelem körében jelentősebb mozzanat nem fordult elő.

V. Vegyesek.

A járási főszolgabírák községüket bentarták s az ügykezelést ellenőrizték.

A vármegyei pénztárakat múlt hóban is megvizsgáltam s rendben találtam.

Gyulán, 1894. aug. hó 5-én,

FÁBRY SÁNDOR,
alispán.

Levelezés.

Ücsöd aug. 9. 1894.

A héten kétszer riasztott fel bennünket a tüzet jelző harangkongás, hála az isteni gondviselésnek az első ízben teljes, második ízben is csaknem teljes szélcsendben, ennek köszönhető, hogy előbb — vasárnap este egy ház, ma pedig csak csekély értékű szalma, és részben egy jégverem lett az áldozat. Nem lehet azonban tűz eset nálunk a nélkül, hogy bizonyosságot ne szolgáltatasson arról, mily nagy jó a hol szervezett tűzoltóság van, és mily nagy hátrányunk nekünk — hogy nincs; tűzoltó szerekre költünk annyit, hogy más sem többet, a nélkül, hogy valaha rendbe lenne; most is legjobb feckendők — alig hozzák működésbe lerugja a tömlőt s használhatatlanná válik; ez történt vasárnap, és ismétlődött ma; a hol tűzoltóság van ott nem ilyen karban vannak a feckendők, és a fölmerülő kibák kijavítását nem halasztgatják hétről hétre.

Ugyan csak ma délután egy suhancz a holt Körösben lóuszatás közben a lórol lecsúszott és uszni nem tudván, vízbe fullt.

Mind ezeknél azonban még nagyobb baj is van; ugyan is; egy béres gyerek a rábizott jószágot gondatlanságból a szomszéd kukoricájába eresztette, hol azok hasznát bizony nem tettek, a károsult gazda megy a szomszéd tanyájára veszekedni, de a fiu féltében e, vagy mert különben is úgy szándékozott elindult, hogy a faluba haza jön; ezt látva a szomszéd lóra ül, utána a fiunak, azt elfogja és hátra kötött kezekkel vissza hajítja a tanya, azóta a fiut nem látta senki, noha ez harmad napja történt a kukoricájában kárt szenvedett gazda T. D. az előkelőbb gazdák közé tartozik, lévén ő községi bíráknak édes testvére, a fiu eltűnése különböző mende mondákra szolgáltat anyagot, mindazon által eddig ebben a dologban a hatóság részéről semmi sem történt.

Ujdonságok.

— **Bücsü ünnep.** Ritkán előforduló fényes isteni tisztelet lesz ma 10 órakor kezdődőleg a helybeli róm. kath. templomban — e templom védszentje — Szent Klárának tiszteletére. Az ünnepélyes szent. misét Dr. Dunay Alajos b.-szt.-andrás plébános celebrálja, kinek assistensei Bodák Mátyás kondorosi, Szirmay L. Árpád szarvasi plébánosok és Molnár Kálmán helybeli segéd lelkész lesznek. Az ünnepi szónoklatot Szirmay L. Árpád plébános tartja. Szt. mise alatt, Adami Rezső vezetése mellett „Est b-dúr miséje“ fog zene kísérettel énekeltni.

— **Halálozás.** Hageter Gusztáv kondorosi kereskedőt súlyos csapás érte, forrón szeretett neje született Mázor Jolán folyó hó 8-án 3 napi kínos szenvedés után váratlanul meghalt. Temetése folyó hó 9-én d. e. 10 órakor nagyrészt mellett ment végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak számos rokon nevében is a legmélyebb fájdalom által megtörve, megrendült szívvel tudják a felejthetetlen drága, édes lénynek Hageter Gusztáv né szül: Mázor Jolánnak élete 28-ik, boldog házasságának 6-ik évében, 3 napi súlyos, de Istenbe vetett törhetlen bizalommal, példásan viselt szenvedés után f. hó 8-án esti 8 órakor történt váratlan elhunytát. A drága lény földi része f. hó 10-én d. e. 10 órakor tetetik a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra. Élete tavaszában, legszebb virulásában érte el a kéréletlen halál fagyos keze! Váratlanul hagyta el a legszeretőbb gyermek, felejthetetlen hitves, pótolhatlan édes anya nemes szívét, s szállt Istenhez a tiszta lélek, szorított, s különösen kis árváit ott fenn áldva, ott fent várva. Az égi béke édes esőndje virasszon áldott, a tiszta szeretett forró fájdalomtól patakzó könnyeivel öntözött porai felett, együtt azzal a szeretettel, mely halált nem ismer, mely viszontlátást kér s remél! Kondoros, 1894. augusztus 8 Mázor József, Jeszenszky Antonia, szülők. Hageter Gusztáv férj. Jolán, Gusztáv, József, árva gyermekei. Elemér, Dalma, testvérek. Fejér Imre, sógor.

— **Csere ajánlat.** Lieblingi két evang. néptanító és a Cserekenai községi jegyző tanuló gyermekét Szarvason óhajtván elhelyezni, cserét ajánl. Népiskolára kötelezett 10-12 éves gyermekekre nézve ez ajánlat a német nyelv tanulása mellett sok egyéb előnyt is ígér. Kik egyenértékű szolgálat viszonzása mellett e cserére gondolnak azok a czímet és részletes felvilágosítást a főgymn. igazgatónál átvethetik.

— **Tűzoltó bál.** Mint az előjelekből látszik a ma megtartandó tűzoltó bál igen fényesen fog sikerülni, a rendezőség különben mindent elkövetett a bál sikeréért.

— **Drága hús Szarvason.** Érdekesnek tartjuk a rendőrség által beszerzett adatok alapján vármegyénk nagyobb községeiben fennálló húsarakat közölni, bámulatos azonban az, hogy nálunk vannak a legmagasabb hús árak, pedig ez idő szerint a levágandó marhának — a roppant szárazság folytán beállott takarmány hiány folytán jóval alacsonyabb az ára mint volt a múlt télen. Minden esetre tenni kellene valamit, hogy ezen tartatlan állapoton változtatva legyen. Különben közöljük rendőrségünk által beszerzett adatokat:

A városok neve	Kilogramm kr.				
	Maria hús	Júli hús	Sertés hús	Szalonna	Zsír
B. Csabán	48	28	44	50	50
Oroszházán	48	32	42	54	54
Békésen	48	30	48	50	50
Gyomán	40	40	44	56	56
Szarvason	56	40	48	60	60

— **Szabadságon.** Práznovszky Ferencz szolgabíró egészségének helyreállítása céljából 3 havi szabadságot kapott.

— **Uj körkemence.** Greksza Pál és társai egy téglá égető körkemence felállítását iránt folyamodott, melynek kiépítését a helyszíni szemle megtartása után a hatóság engedélyezett. Szarvason ez a második téglá égető körkemence, mely rövid idő alatt kiépül és tűzembe hozatik.

— **Közzszemlé.** A f. évi fegyveradó kivétési lajstrom a gyulai kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezvén, az f. hó 13-ától kezdődőleg f. hó 20-áig van közzszemlére kitéve a község háza tanácstermében.

— **Értesítés.** Az eperjesi ág. evang. kerületi Collegiumi Jogakadémia az 1894-95. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 9-ig eszközölendők; előadások pedig szeptember 10-dikén veszik kezdetüket. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. év szeptember hó végén fejezik be, október 1-8 napjain iratkoznak be. A vizsgálatok szeptember 1-től 15-ig tartanak. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti külömbőség nélkül részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló convictus kedvezményeiben; (az erre megállapított félévi díjak a következők: ebéd és vacsoráért 31 frt, ebédért 19 frt). Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztatni szokott több és tekintélyes összegű ösztöndíjakra; valamint a szegény sorsúak a jelentékeny alapítókéval rendelkező „Jogász segély-egylet“ támogatására számíthatnak. Megjegyzetik végül, miszerint úgy a jogakadémiai ifjúsági, mint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal

szívesen szolgál. Eperjes, 1894. augusztus havában, A z a g. e. v. c o l l e g i u m i j o g a k a d e m i a i g a z g a t ó s á g a.

— **Beküldetett:** Figyelmeztetnek mindazok, kik a nagyváradi m. kir. bábaképezdén az 1894/5 évi téli tanfolyamra magukat állami segély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz czimzett, keresztlevél, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal ellátott folyamodványokat f. é. szept. hó 1-ig hozzám küldjék be. Kelt Nagyváradon, 1894. augusztus 5-én. D. R. K o n r á d M á r k.

— **Szarvas község cultur alap költség előirányzata 1895. évre.** Bevétel 1. A cultur alap tulajdonát képező jogok hasznobéréből 1658 frt. 2. A cultur alap tulajdonát képező épületek hasznobéréből 3692 frt. 3. A cultur alap tulajdonát képező földek hasznobéréből 6547 frt 90 kr. 4. A cultur alap tulajdonát képező házi kezelés alatt levő cserép és téglagyár jövedelméből 8000 frt. Összes bevétel 19897 frt 90 kr. Kiadás 1. Adók és illetékekre 1760 frt 87 kr. 2. Tiszti fizetésre 400 frt 3. Épületek fenntartása s tűz elleni biztosítására 2014 frt 24 kr. 4. Cserép és téglagyár üzemben tartására 7350 frt. 5. Pesti magyar kereskedelmi bank kölcsön törlesztése 3716 frt 68 kr. 6. Községi főjegyzői lak évi egyenértékére 400 frt. 7. Országos vásárookra 60 frt. 8. Culturalis czélokra 1405 frt. 9. Irodai szerekre 50 frt. 10. Előre nem láthatókra 300 frt. Összes kiadás 17456 frt 80 kr. Levonva a tullapi összes kiadást 17456 frt 80 kr. Mutatkozik tiszta jövedelem 2441 frt 10 kr.

— **Hymen.** G á t h y B á l i n t gyulai kir. törvényszéki aljegyző, ki jelenleg a szarvasi kir. jbiróság-hoz van szolgálattételre beosztva folyó hó 5-én jegyet váltott Gyulán özv. L á z á r S á n d o r n é urnő leányával B e l l á v a l. Gratulálunk!

— **Értesítés** a benlakással összekötött kolozsvári kereskedelmi akadémiáról. A kolozsvári kereskedelmi akadémiába oly növendékek vétetnek fel, kik a gymu., réal., vagy polgári iskola felső osztályát végezték. Az 1894/95 tanévi beiratások szeptember 1-6-ig eszközöltnének. — Tandij egy évre 60 — hatvan frt, melynek fele szeptemberben, fele februárban fizetendő: továbbá 2 frt ifjusági könyvtáridj. Az új tanulók 5 frt beiratásdíj is fizetnek. A benlakásba 100 tanuló vehető fel s fölvetélcrt e hó 15-ig kell folyamodni. Benlakási díj egy évre 400 frt, mely összeg negyedévenként vagy kivételesen havonként is fizethető. Bővebb értesítést nyújtó évi Értesítővel készséggel szolgál a szülők megkeresésére az igazgatóság.

— **A munkáskérdés aktái.** A vármegyének számos közgyűlésén hangzatosított régi kívánságát valósitja meg T a l l i á n B é l a főispánnak a vármegye alispánjához intézett átirata, melyben a főispán, a munkáskérdésre vonatkozó összes aktákat — kivéve természetesen a szoroson bizalmi természetűeket a vármegye bizottságának megtekintés és tanulmányozás czéljából rendelkezésre bocsátja. E főispáni intézkedés következtében a törvényhatóság által, a munkáskérdés okainak tanulmányozására s javaslattételre választott bizottság olyan konkrét adatok birtokába jutand, melyek munkálatát meg fogják könnyíteni.

— **Békésmegye községei.** Békés megye törvényhatósága közelébb összeállította a megyei községek adózási és vagyoni statisztikáját, melyből a következő érdekes adatokat közöljük: Legnagyobb határa van a megyében Békésnek, 61 ezer kat. hold s összes adója adója 234,292 frt: Csaba határa 57,373 hold, de az adója legnagyobb a megyében és pedig 335,788 frt. Szarvas határa 32,714 hold, adója 189 ezer frt. Gyoma határa 42 ezer hold, adója 113 ezer frt. Orosháza határa 20356 hold, adója 64,498 frt. Orosházánál nagyobb határral bírnak s több adót is fizetnek: Mezöberény, Ócsöd és Endröd. — Községi vagyona van Gyulának 3070 hold, Békésnek 2279 hold, Szarvasnak 1757 hold, Tótkomlósnak 1713 hold, Szeghalomnak 1600 hold, Orosházának 1447 hold, Csabának 1195 hold. — Községi igazgatási czélokra legtöbbet ad ki Békés 42000 frtot, utánna jön Csaba 41 ezer, Gyula 38 ezer, Orosháza 23 ezer, Mezöberény és Szarvas 17 ezer frt kiadással. — Népinevelési czélra Békés 8300, Gyula 7900, Csaba 7600, Orosháza 6100, Szarvas 3500 frotot adnak ki. — Adóssága Gyulának van legtöbb, 772 ezer frt, Csabának 623 ezer, Békésnek 590 ezer, Orosházának 173,000 frt s közülök még Szeghalom, Mezöberény és Tótkomlósnak van 100 ezer frotot meghaladó adóssága. A nagyobb községek közül csupán Endrödnek nincs egy krajczár adóssága sem.

N a g y b ü s z k e s é g é r e s z o l g á l a „Képes Családi Lapok“nak, hogy a művelt magyar közönség hosszú évekig hű előfizetője e lapnak hanem barátai és ismerőseik részéről is folyton új és új híveket toborzanak. De erre érdemessé teszi magát a „Képes Családi Lapok“ szerkesztője, mert úgy telen mint nyáron irodalmi színvonalon álló lapot szerkeszt. A legutóbbi szám is bizonyítéka ennek. E

számban megjelent közlemények. Pándy kisasszonyok (Regény) Cudnyánszky Gyulától; Feljött és lemen. [Költmény] Soós Jenőtől; Mary [Elbeszélés] Uj Büttner Juliától. Illuzió [Rajz] Oláh György és a perpatvarok ellen [Humoreszk] Föhér Islvántól. Miért sietsz. [Költmény] Dura Máthétól. Az utolsó ital [Költmény] Baimbachtól. A régi boldog újságírók. Jókai Mórtól: A szenvedés története (Allegoria) Carmen Sylvától: A teteré hívás (Elbeszélés) Monostori Károlytól a „Képes Családi Lapok“ előfizetése egész évre 6 frt. felévre 3 frt. negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal Budapest Vadász utca 14 szám.

C S A R N O K, A Z A N Y A.

Bizony a szegény kis Palika meghalt. Jól is járt az istenadta, hiszen elesenevőszve jött már a világra s azóta is mindig csak beteg volt.

Jól járt a kicsike, hogy meghalt.

Csak az anya nem tudott sehogy sem belenyugodni, hogy jobb így. Nem akarta elhinni, hogy többé már nem fogja hallani köhécselni az ő kis Palikáját, azt sem akarta elhinni, hogy kis fia nem pillant reá többé oly édesen okos szemével. Sőt kételkedett abban is, hogy gyermeke többé nem kapkod kicsi kezeivel a csörgő játék után.

Mikor a vad kinézésű, borzas szakállu doktor kimondotta hogy vége, az anya zokogott a fölött, hogy nincs immár senkije sem ezen a világon.

E keserű szavaknál a férj átkarolta az asszonyt s erősen a szemébe nézett, mintha azt mondaná: Hát én? Hiszen én is itt vagyok!

Gyermeke miatt az anya elfeledte a férjet, ki a munkában kereste s találta a vigasztalást.

A férj érezte, hogy felesége keveset gondolt reá, de lelkéből megbocsátott neki, mert tudta, hogy kiért felelt el az asszony. A gyermekükért!

Bizony e kínos percek feledteték az asszonnyal — azokat az órákat, melyekben együtt hányta őket a sors vihara az élet tengerén.

Elleledte, hogy akkor is csak az volt a férfi élete ezéjja, hogy karba sőtálhasszon vögig a szép utcákon — a feleségével.

Mindezek már régen elmúltak. Bántotta az a tudat, hogy férje tudja őt nélkülözni, de a beteg gyermek — nem.

Az anya ápolása éltető világa, enyhítő forrása volt a kis gyermeknek.

De a sors és vele együtt az emberek, irgalmatlan volt, boldogsával szemben. Elvették tőle gyermekét és kivitték messzire egy magános, esendes helyre, a hol nem látni egyebet korhadt fakeresztkeknél és stüppedő sírhantoknál.

Egyedül lett a kis fiú, a ki ezélett egy perczre se volt távol szerető édes anyjától.

Most magában van.

Az anya leborult az ablak párkányára és néz ki az utcára. De nem lát senkit és semmit, bár nagy a forgalom odalenn. Szemei czéltalanul tévelyegnek az egybeolvadni látszó képen.

Érezte, hogy elakad lélegzete a szoba fülldt levegőjétől. Nem állhatta ki tovább e kinokat Ki! ki! elhagyott gyermekéhez. Jobb lesz, ha csak azt a dobocskát megláthatja, mely alatt porlad a csöpp jószág.

Pedig a rokonok és barátok nagy tömege mind eljött, hogy vigasztalják a kétségbeesett anyát, enyhítsék fájdalmát, ha csak szóval is.

De ugyan miképpen?

Azzal talán, hogy: jobb neki odalenn, megváltva minden kintól és fájdalomtól?

Hát létezhet nagyobb kín és nagyobb fájdalom mint megfosztva lenni a legjobb anyától?

Oh, ti balgák!... Így vigasztaltok? Hiszen még jobban szenved most a gyermek, — még nagyobb kínok és fájdalomak gyötrik!

Az anya siet gyermekéhez, hogy megossza vele fájdalmait.

Átsietett a város utcáin.

Az árnyas tereken vigan játszadozott a kis sereg. Dobogott az anya szíve, mikor a zajos népség között elhaladt Midőn egy újabb gyermek csoporthoz ért már ekkor keserűség fogta el. Az ő kis fia sohasem játszott ilyen vidám társasággal.

Mikor legégszesebb volt, akkor is gondosan kendőbe burkolva ovatosan lépkedett, a helyett, hogy futkározott volna a többiekkel fel s alá.

Mig e gondolatok gyötrték, kiért a temetőbe. Az út szélén egy frissen hantolt halmooska emelkedett, melynek keresztjét egy fehér szalagos kis rózsakoszorú fonta át. A szalagoskán e szavak: Az én kis Palikámnak.

„Én édes fiam!... Palikám...!“ sikoltott

fel az anya s zokogva omlott a kis halomra. Sokáig maradt e helyzetben. Végre felemelkedett s ekkor a nap sugarai éppen a temető rácsozata fölött siklottak tova s egy aranyozott kereszttről élesen verődtek vissza. A kereszt tövével egy kis fiúcska ült s a kezében tartott valamit, a mire merően nézett.

Az asszony kíváncsivá lett. Mit nézhet annyira az a fiúcska. S ime nagy fájdalmát el nyomta ez az érdektelen dolog.

Odament hozzá.

Egy szárnyaitól megfosztott pillangó mászkált a fiú tenyerén. Szegény állatkának már lábai közül is hiányzott néhány. És ez a gyermek godosan örizte a pillangót, miközben gyönyörködött annak szenvedésein, vergődésén.

Az asszony nem hagyhatta szó nélkül. „Mond kis fiú — szólott hozzá — mért kínozod e kis pillangót? Inkább öld meg! Öld meg! A gyermek felnézett az asszonyra, másik kezével — mintegy védelmezve az állatkát — elfüdü tenyerét s így szölt: „Hiszen az még jobban fájna neki!“

Az asszony szótlanul tovább ment. A szenvedő kis állatka mindig ott volt szemei előtt s mindig visszhangzottak fülében a kis fiú szavai.

Hiszen az még jobban fájna neki!

Ime, ő véle is azt akarták elhitetni, hogy gyermekét a halál megváltotta a szenvedésektől. S ő ezt már-már el is hitte. Hiszen ő is úgy védelmezte gyermekét, miként azt a kis fiúcska tevé!

— Hiszen az még jobban fájna neki! Ez a pár szó még jobban elszigetelte szívét a vigasztaló szavak hatásától. Ez a pár szó jobban elkiserítették az anyát, mint maga a vesztesség súlya. Még férje is azt mondotta: Adj hálát az Istennek, hogy megszabadította őt a földi kinoktól! hát van egy atyának érzése? Nincs! nincs! Gyermekéért érezni csak egy anya tud!

Ezentul betegobbé tette őt minden vigasztaló szó. Tudta, érezte, hogy hazudnak az emberek akkor, mikor elhalmozzák enyhítő szavaikkal.

Ismét kiment gyermeke sírjához. S leborult újból és még keservebben zokogott. Összekulesolta göresősen kezeit és imádkozott gyermekehez — b o c s á n a t é r t! Bocsánatot a szenvedésekért, melynek ő egyedüli oka!

S a szegény anya lelkét egész életén át gyötré a kétség: H á t h a n e m b o c s á t o t t m e g n e k i g y e r m e k e !

Gaal Károly.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

S Z I K E S A N T A L.

Óvónői állás.

Városunkban lemondás folytán egy óvónői állás üresedvén meg, az pályázat útján fog betöltetni. Pályázni kívánó okleveles óvónők kellő okmányokkal fölszerelt folyamodványukat az ovodai felügyelő-bizottság elnökéhez, Dr. Fuksz Ede városi orvoshoz, szeptember 1-ig küldjék be. **Fizetés 400 frt és lakás.**

399 vh. szám/1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíróság 1894. évi 2182 számú végzése következtében dr. Lengyel Sándor ügyvéd által képviselt özeveg Lustig Sámuelné javára Sapszki Mihály és neje Szekera Mária ellen 2000 frt s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 650 frtra becsült két csödör, három tehén és egy bikából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. jbiróságnak 2267/1894 számú végzése folytán 2000 frt tőkekövetelés, ennek 1889. évi julius hó 1-ső napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 86 frt 41 krban bíróság már megállapított költségek erejéig a décsi pusztán IX. 39. sz. a. tanján leendő eszközzésére 1894. évi augusztus hó 23-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adadni.

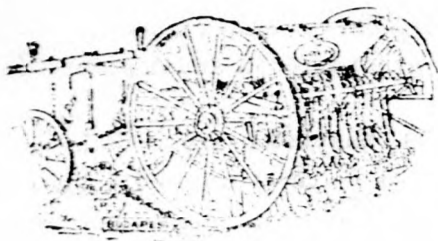
Kelt Szarvason, 1894. évi august, hó 11-ik napján.

HOLCSY ARNOLD,
kir. jbirósági végrehajtó.

SCHLICK-féle vasöntöde gépgyár rész-
vénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák Városi iroda és raktár Fiók raktár
IV. ker külső váci-út. 29—35 Podmanicki utca 14. Kerepesi-ut 77. szám

Gőz- és jágánycséplő-készületek

számos első díjjal kitüntetett szab. Schlick-féle
2 és 3 vasu ekék, mélyítő és egyetemes
acél ekék, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egy
vasu ekék, talajmvelő eszközök valamint
Schlick féle szab, Maladás, sorbavetőgépek
Takarmánykészítő gépek, darálók őrlőmalmok
és mindennemű gazdasági gépek Eredeti ame-
rikai kéveköltő és marokrakó arató- és fűka-

száló gépek szállítható mezei vasutak stb
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Hirdetmény.

Néhai özv. Belopotoczky Jánosné Kossuth
utca 99-ik számú háza szabadkézből eladó.

Értekezhetni.

Mikolay Pállal.

Eszenciákat.

rum, cognac, mindenne-
mű szesz italok asztali
likőrök és különle-
gességek azonnal
elhibázhatatlan elkészí-
tésére a legkitűnőbb mi-
nőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tiszta
e s z e n c z i á t kellemes ízű boreczet és
közön éges eczetek gyártásához. Leírás és
használati utasítások ingyen mellékeltek

Kiváló eredményért kezeskedek.

Arlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák-különlegességek gyára.

Prága.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Üzlet megnyitás !

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni,
hogy Szarvason a tűzok utczai „Kuch“-féle házban ujonnan be-
rendezett

Vaskereskedést
nyitottam.

Örömmel jelenthetem, hogy kiváló minőségű cikkeimet, konyha
és gazdasági felszereléseimet eredeti forrásokból közvetlenül
szereztem be, ennél fogva a legjutányosabb árak mellett is szolgáltatom ki.

Magamat és üzletemet a tisztelt közönség nagy becsű pártfogásába
ajánlva vagyok

Szarvason 1894. ugusztus 1-én.

„Kuch M. és T. utóda“ cég
tulajdonosa: Grabenhófer János,
vaskereskedő.

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N.

ELVÁLLAL MINDEN A KÖNYVNYOMDÁSZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, ÚGYMINT

DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,

ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK IZLÉSES MEGHIVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS AGY ARANYOZÁSSAL

ÉTLAPOK, VÁROSI ÉS KÖZSÉGI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

JEGYZÉKEK CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb.